

Motion till riksdagen 2022/23:753

av **Nicklas Attefjord (MP)**

Nationellt kunskapscentrum för matallergi

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för inrättandet av ett nationellt kunskapscentrum för matallergi och födoämnesöverkänslighet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

”Allergi är politik” gick Miljöpartiet till val på i början av nittioalet. Sedan dess har väldigt mycket hänt, inte minst inom kunskap kring frågor som rör allergi. Men i takt med att kunskapen fördjupas så skapas också gränser och avgränsningar mellan vetenskapliga discipliner, myndigheter och experter. Människor med allergi eller intolerans mot olika livsmedel lever dock fortsatt sina liv och rör sig över dessa olika expertområden. 25 procent av Sveriges befolkning undviker vissa födoämnen på grund av överkänslighet. Samtidigt är det bara sju procent som har en diagnostiserad födoämnesallergi. Kostnaderna för specialkost i skolan ökar och var femte skolmåltid är idag specialgjord. Ändå har många barn och unga en klump i magen varje gång de kommer in i skolmatsalen, då de är rädda för en allergisk reaktion. Under 2020 gjordes sextusen kontroller av restauranger och serveringsställen. Det visade sig att vid var åttonde kontroll kunde företaget inte ge rätt information om allergener i maten. Frågan om matallergi behöver lyftas högre på agendan och det behövs ett nationellt tvärsektorielt, koordinerat ansvar för kunskapsspridningen på området. Det behövs helt enkelt ett nationellt kunskapscentrum som tar ett samlat grepp kring matallergifrågorna.

Ett nationellt kunskapscentrum för matallergi skulle kunna ha i uppdrag att göra följande:

- Sammanställa forskning om matallergi och födoämnesöverkänslighet. Kunskapscentrumet skulle kunna bevaka kunskapsläget och inhämta de senaste forskningsrönen. Det skulle också kunna främja forskning på området och säkerställa att den senaste forskningen sprids till berörda intressenter.

- Genomföra ett kunskapslyft i restaurang- och livsmedelsbranschen. Genom att ta fram lättillgänglig information kring matöverkänslighet gentemot livsmedelsproducenter, livsmedelsindustrin, dagligvaruhandeln och restauranger/caféer så skulle stort lidande för allergikerna kunna undvikas och samtidigt kunde restaurang- och livsmedelsnäringen på ett enkelt sätt tillgodogöra sig kunskap på området.
- Säkerställa god kunskap och kvalitet i den offentliga måltiden. Kunskapscentrumet skulle kunna agera som kunskapsstöd till offentlig sektor och tillgängliggöra kunskap samt rekommendationer gentemot skola, förskola, vård och omsorg. Dessutom skulle riktlinjer kring matöverkänslighet gentemot offentliga måltider kunna tas fram. Ett enhetligt och nationellt system för intyg vid specialkost hade också kunnat vara kunskapscentrumets uppgift.
- Samordna relevanta myndigheter och agera kunskapsstöd till sjukvården. Samordningen mellan relevanta myndigheter i frågan, främst Livsmedelsverket, Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen, är bristfällig. Kunskapscentrumet kan samla dessa myndigheter på samma plats och säkerställa att matallergiåtgärderna inte faller mellan stolarna. Samtidigt kan kunskapscentrumet också hjälpa sjukvården att hantera matallergiåtgärderna genom att främja förbättrade behandlingsmetoder, hjälpa vården att kommunicera korrekt, aktuell och säker information samt bidra till det förebyggande arbetet kring matallergi.
- Stödja allmänheten med information och fakta. Genom framtagande av lättillgänglig information om matöverkänslighet till allergiker och deras närstående samt övriga allmänheten säkerställer kunskapscentrumet att fler blir informerade. Här gäller även att säkerställa att information finns tillgänglig på olika språk.

Antalet personer som drabbas av matallergi ökar. Det behövs därför ett samlat grepp kring frågorna. Sverige behöver ett nationellt kunskapscentrum för matallergi som får i uppdrag att genomföra ett kunskapslyft och sprida information och forskning på matallergiområdet – en samordnande kraft som motverkar att allergiker inte vågar äta skolmaten eller beställa på restaurang.

Nicklas Attefjord (MP)